

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ**
Број: 401-00-00062/2019-01/2
Датум: 25. април 2019. године
Кнеза Милоша 20, Београд

УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ
РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА
ПИСАРНИЦА - 1000

ПРИМЉЕНО: 30.04.2019

Број	Прилог	Пред.
100		

На основу члана 9. тач. 2) и 3), члана 11. став 2, члана 13. и члана 16. став 1. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 18/09) и чл. 136. и 137. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16 и 95/18), у поступку накнадне контроле, покренутом на основу информација достављених Дописом број: 401-00-1175/2019-12 од 20. марта 2019. године, од стране Министарства привреде, са седиштем у Београду, Кнеза Милоша 20, Комисија за контролу државне помоћи на 157. седници, одржаној 25. априла 2019. године, доноси

РЕШЕЊЕ

I ДОЗВОЉАВА СЕ државна помоћ која се додељује на основу Програма о распореду и коришћењу средстава за унапређење производње у производним секторима од стратешког значаја.

II Ово Решење објавити на интернет презентацији Комисије за контролу државне помоћи.

Образложење

Министарство привреде (у даљем тексту: Министарство или Подносилац) је, Дописом број: 401-00-1175/2019-12 од 20. марта 2019. године, доставило Комисији за контролу државне помоћи (у даљем тексту: Комисија) на мишљење Предлог закључка којим се усваја Програм о распореду и коришћењу средстава за унапређење производње у производним секторима од стратешког значаја (у даљем тексту: Предлог закључка), Предлог програма о распореду и коришћењу средстава за унапређење производње у производним секторима од стратешког значаја (у даљем тексту: Програм), као и Образложење.

Комисија је, на 153. седници, одржаној 2. априла 2019. године, поступајући у складу са чланом 16. став 1. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 51/09 – у даљем тексту: Закон), покренула поступак накнадне контроле ради утврђивања постојања и дозвољености државне помоћи, с обзиром да предлагач прописа није поступио у складу са чланом 11. Закона. Наиме, увидом у доступне податке о одржаним седницама Владе Републике Србије, Комисија је дошла до сазнања, да је Влада, дана 21. марта 2019. године, на 140. седници, донела Закључак 05 број: 401-2826/2019-01 којим је усвојила Програм.

У току поступка накнадне контроле, дана 17. априла 2019. године, дописом Министарства привреде број: 401-00-00062/1/2019-01, достављени су и Општи образац пријаве државне помоћи и Посебни образац за пријављивање регионалне инвестиционе државне помоћи, који

заједно са претходно достављеном документацијом чине Пријаву државне помоћи (у даљем тексту: Пријава).

Предмет Пријаве

Предмет Пријаве и процене Комисије представља Програм којим се утврђују циљеви, намена средстава, начин реализације, обавезе корисника, критеријуми за анализу пријава, праћење реализације пројеката и други параметри који су од значаја за реализацију Програма.

Стога, Комисија је на основу Пријаве, приступила идентификацији даваоца државне помоћи, потенцијалних корисника, односно свих оних који имају право да поднесу пријаву за доделу средства, инструмента доделе државне помоћи, планираног трајања, износа, интензитета, циља као и других околности које су од значаја за утврђивање правилног и потпуног чињеничног стања.

Опис државне помоћи

Средства предвиђена Програмом, намењена су за производне секторе од стратешког значаја за Републику Србију, производне секторе и области чији пласман је усмерен превасходно на инострано тржиште или укључивање значајног броја домаћих привредних субјеката у ланцу снабдевања, односно процесу производње, као и пројекте којима се остварује равномеран регионални развој.

Правни основ за доношење Програма садржан је у члану 43. став 3. Закона о Влади („Службени гласник РС“, бр. 55/05, 71/05-испр, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12-УС, 72/12, 7/14-УС, 44/14 и 30/18).

За реализацију Програма користиће се средства Републике Србије која су Фонду за развој Републике Србије (у даљем тексту: Фонд за развој) враћена по основу програма за субвенције у привреди, односно за кредитну подршку привреди, из ранијих година. Предвиђено је да почетак реализације Програма почне у априлу 2019. године. Министарство, као давалац државне помоћи, спроводи Програм у сарадњи са Фондом за развој.

Подносилац је истакао да се поступак доделе средстава спроводи достављањем Министарству, Пријаве пројекта са бизнис планом. Уз Пријаву пројекта се, између осталог, подноси и изјава да подносилац Пријаве пројекта није привредено друштво у тешкоћама у смислу правила о додели државне помоћи као и да подносиоцу Пријаве пројекта није већ додељена државна помоћ за исте оправдане трошкове. Стручну анализу Пријаве пројекта врши комисија коју образује министар надлежан за послове привреде, након које доноси одлуку коју доставља Фонду за развој, који са корисником закључује уговор о додели средстава за унапређење производње. Фонд за развој прати и контролише реализацију пројекта и исупњење уговорних обавеза, а корисник је дужан да обезбеди менице или залогу на опреми која је предмет набавке за извршење улагања.

Програм предвиђа доделу средстава за почетна улагања у складу са прописима којима се уређују правила за доделу државне помоћи. Средства се додељују за покриће трошкова који се односе на набавку нове опреме и/или машина, специјализованих алата за машине, као и

набаваку софтвера (у даљем тексту: опрема) и адаптацију, санацију, реконструкцију производног простора, доградњу, изградњу, инвестиционо одржавање производног простора, односно куповину тог простора. Под оправданим трошковима подразумева се нето вредност опреме и радова, настали након подношења пријаве пројекта.

Привредни субјекти којима се не могу доделити средства су они који обављају делатност у сектору производње синтетичких влакана, угља и челика, као ни онима коју су у тешкоћама.

Имајући у виду да је Програмом предвиђена додела бесповратних средстава, као инструмент доделе државне помоћи идентификоване су субвенције.

Процењени број корисника државне помоћи је од 11 до 50 учесника на тржишту. Корисници могу бити привредна друштва која послују средствима у приватној својини, која врше директна улагања у циљу проширења пословних капацитета или проширења производње на нове производе и производне процесе укључујући и случајеве прибављања имовине директно повезане са привредним друштвом које је престало са радом или би престало са радом да није купљено. Поред тога, корисници могу бити и привредна друштва у којима Република Србија има учешће у власништву ако Влада да претходну сагласност пре закључења уговора. Програм предвиђа додатне услове за подношење пријава за доделу средстава за велике привредне субјекте који морају да имају више од 250 запослених на неодређено време у тренутку подношења пријаве, док средњи привредни субјекти морају имати најмање 50 запослених на неодређено време ако делатност обављају у јединицама локалне самоуправе које су према степену развијености разврстана у трећу, односно четврту групу, односно девастирана подручја.

Исто тако, Програм предвиђа да је корисник дужан да обезбеди учешће од најмање 25% оправданих трошкова из сопствених средстава или из других извора који не садрже државну помоћ.

Корисник средстава има обавезу да изведе радове у року од годину дана од дана подношења пријаве и да не отуђи опрему, односно одржи инвестицију у истом подручју, односно региону у наредном периоду од три године (друштва која запошљавају најмање 50 запослених на неодређено време), односно пет година (друштва која запошљавају више од 250 запослених на неодређено време). Такође, корисник има обавезу да одржи број запослених на истој локацији у јединици локалне самоуправе у периоду од три године, односно пет година, у зависности да ли је корисник средстава средње или велико привредно друштво.

Министарство је предвидело да је максимални дозвољени износ средстава до 50% оправданих трошкова улагања везаних за реализацију улагања за пројекте у вредности од 10 милиона евра. Код улагања која прелазе 10 милиона евра, Министарство је предвидело да је максимални дозвољени износ средстава до 40% вредности оправданих трошкова.

У погледу кумулације додељених средстава, Министарство је предвидело да право подношења пријаве имају привредни субјекти/друштва којима није већ додељена државна помоћ за исте оправдане трошкове (члан 4. став 2. Програма).

Такође, предвиђено је и то да се Кориснику може одбрити и *de minimis* државна помоћ, у складу са чл. 95-97 Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13 и 119/14 – у даљем тексту: Уредба).

С обзиром на то да стопа незапослености у Републици Србији износи 13.5% и да је бруто домаћи производ (у даљем тексту: БДП) по становнику од 677.000 динара, односно да просечна вредност БДП-а износи 36% вредности БДП-а Европске уније и сходно члану 73(7)(а) Споразума о стабилизацији и придруживању¹, којим је прописано да ће се Република Србија сматрати подручјем идентичним подручјима Европске уније која су описана у члану 87(3)(а) Уговора о оснивању Европске заједнице, Република Србија је у односу на Европску Унију проглашена за регион А (недовољно развијено подручје).

Подносилац пријаве цениће степен ангажовања грађевинске индустрије и друге индустрије у реализацији пројекта, технолошки ниво делатности која је предмет пројекта, као и претходни и планирани обим међународног и укупног промета и сл, допринос регионалном плану развоја за Републику Србију, као и јединица локалне самоуправе које су према степену развијености разврстане у трећу и четврту групу, односно девастирана подручија. Привредна друштва која послују у наведеним девастираним подручјима узимаће се у обзир као потенцијални корисници државне помоћи уколико имају најмање 50 запослених.

Налаз и оцена Комисије:

На 155. седници Комисије, одржаној 26. априла 2019. године, анализом достављене документације, а узимајући у обзир дефиницију постављену чланом 2. став 1. тачка 1) Закона, ради утврђивања постојања државне помоћи у смислу наведене одредбе, Комисија испитује испуњеност следећих (кумулативних) услова: а) да мера мора бити додељена путем државних (јавних) средстава, б) да мора омогућити економску предност учеснику на тржишту, в) те да је мера селективне природе која нарушава или може нарушити конкуренцију.

Имајући у виду достављене податке, као и чињеницу да корисници нису унапред одређени (познати), односно да се Програмом уређују критеријуми, услови и начин под којим би потенцијални корисници добијали средства, Комисија сматра да Програм може представљати шему државне помоћи у смислу члана 12. Закона. Анализирајући испуњеност услова који се односи на постојање стварног или потенцијалног јавног расхода или умањеног остварења јавног прихода, овај критеријум је јасно испуњен будући да инструмент помоћи има облик субвенције, с обзиром да су средства намењена за финансирање Програма предвиђена буџетом Републике Србије. Стога, јавна подршка додељена на основу шеме омогућава привредним субјектима умањење трошкова које би иначе морали да носе сами. Имајући у виду да су Програмом постављени одређени квалитативни и квантитативни услови, Комисија је става да се мера као таква не може се сматрати општом, хоризонталном мером. Наиме, само учесници на тржишту који испуњавају конкретне квалификационе услове остварују одређену економску предност у односу на своје конкуренте који их не

¹ Споразум о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране (Закон о потврђивању Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС – Међународни уговори“, број 83/08 – у даљем тексту: ССП))

испуњавају, што потврђује селективност такве мере без обзира на делатност или сектор привреде којем учесник на тржишту припада.

Узимајући у обзир одредебе ССП-а којим се Република Србија сматра подручјем идентичним подручјима Европске уније која су описана у члану 87(3)(а) Уговора о оснивању Европске заједнице, као и да циљ Програма укључује равномеран регионални развој, истичући девастирана подручја, Комисија сматра да Програм доприноси постизању општег интереса у оној мери у којој се она односи на добро дефинисани регион у контексту неусклађености у развоју подручја, те као таква је у складу са чланом 5. Закона.

Анализирајући природу Програма, његов циљ, намену и квалификаторне околности, а нарочито да су средства намењена за унапређење производње у производним секторима од стратешког значаја, Комисија сматра да је неопходно оценити усаглашеност истог са правилима о регионалној инвестиционој државној помоћи, прописаним чл. 7 – 14. Уредбе.

Стога, у погледу намене средстава, Комисија је утврдила да се средства додељују за почетна улагања у опрему и радове, што је у складу са чланом 7. став 1. тачка 1) Уредбе. Имајући у виду да је чланом 2. став 3. Програма прописано да се средства не могу користити за финансирање инвестиционих пројеката у сектору производње синтетичких влакана, угља и челика, као и то да су од права на доделу средстава изузета и привредна друштва у тешкоћама, исто кореспондира изузецима предвиђени чланом 7. став 2. Уредбе.

Разматрајући даљу усклађеност Програма, тачније члана 2. Програма, којим је одређена намена средстава за почетна улагања која се односе на набавку нове опреме машина и/или машина и специјализованих алата за машине, као и набавку софтвера, Комисија сматра да је Програм на тај начин усклађен са одредбама прописаним чланом 9. Уредбе.

Имајући у виду да је Министарство предвидело и улагања у нематеријалну имовину, а да притом у Програму нису наведени ближи услови и критеријуми, Комисија вас упућује на поштовање члана 10. Уредбе, којим је прописано да нематеријалну имовину искључиво користи корисник средстава, на коју обрачунава амортизацију у складу са важећим прописима, као и то да, нематеријалну имовину води у билансима стања корисника најмање три односно пет година у зависности од величине привредног субјекта, и да је купљена од трећег лица по тржишним условима. Неопходно је да Давалац води рачуна у погледу дозвољеног интензитета државне помоћи, при чему се оправдани трошкови улагања за велика привредна друштва могу признати у висини до 50% укупне вредности оправданих трошкова улагања, а за мала и средња привредна друштва у висини до 100% оправданих трошкова улагања.

Комисија налази да је Подносилац пријаве предвидео максимални дозвољени интензитет државне помоћи у односу на оправдане трошкове у складу са правилима прописаним чланом 8. Уредбе, с обзиром да је максимални интензитет предвиђен у распону 40%-50% у односу на вредност улагања до и преко 10 милиона евра.

Оцењујући усклађеност Програма са чланом 14. Уредбе, Комисија констатује да је Министарство поступком доделе предвидело да се корисници средстава прво јављају Пријавом пројекта, да су дужни да обезбеде минимум 25% оправданих трошкова из сопствених средстава или из других извора који не садрже државну помоћ, те да се великом

привредном друштву средства не могу доделити, пре него што се увидом у документацију не утврди да додела средстава утиче на знатно повећање брзине реализације пројекта. Поред тога, од значаја за оцену Комисије у погледу обезбеђења одрживости инвестиције на одређеном географском подручју, представља и околност да је предвиђена обавеза да се инвестиција одржи на истом подручју у периоду од најмање пет година након реализације инвестиционог пројекта за велике привредне субјекте, односно најмање три године за средње привредне субјекте, затим да се достигнути број запослених код корисника средстава након реализације инвестиционог пројекта не смањује у периоду од пет година за велике привредне субјекте односно три године за средње привредне субјекте.

Конечно, са становишта усаглашености са правилима о кумулацији државне помоћи, Комисија је ценила Програмом прописану околност да се за доделу предметне државне може јавити само корисник који није раније добијао државну помоћ за исте оправдане трошкове, као и то да се кориснику не може доделити државна помоћ по било ком другом основу за исте оправдане трошкове. Сходно томе, Комисија је на основу наведених услова које је дао Подносилац пријаве утврдила да Програм испуњава услове о кумулацији прописане чланом 5. Уредбе.

Узимајући у обзир наведено, Министарство је у довољној мери приказало да се наведеним мерама се утиче на унапређење развоја одређених привредних делатности или одређених привредних подручја у Републици Србији, што омогућава равномеран регионални развој а да се тиме озбиљно не нарушава, нити постоји претња озбиљном нарушавању конкуренције на тржишту. Стога, имајући у виду да су одредбе Програма као шеме државне помоћи у потпуности усаглашене са одредбама Уредбе којима су прописана правила за доделу регионалне инвестиционе државне помоћи, Комисија је донела одлуку као у ставу **I диспозитива** овог решења.

Имајући у виду да је Комисија окарактерисала Програм као шему државне помоћи, појединачне државне помоћи које се додељују на основу Програма, није потребно посебно пријављивати Комисији на одлучивање о дозвољености. Наиме, свака државна помоћ која се додељује на основу дозвољене шеме државне помоћи и која испуњава све услове прописане том шемом државне помоћи, представља по аутоматизму дозвољену државну помоћ, сходно чему није потребно сваку појединачну државну помоћ пријављивати Комисији на одлучивање о дозвољености.

Такође, с обзиром да је Програмом предвиђена и могућност доделе *de minimis* државне помоћи, Комисија констатује да је Министарство преузело обавезе које произлазе из чл. 95-97. Уредбе.

Комисија истиче да Министарство може доделити нову *de minimis* државну помоћ у складу са Уредбом тек након што утврди да то неће повећати укупан износ *de minimis* државне помоћи који је примио одређени привредни субјект (корисник) до висине која је одређена чланом 95. Уредбе и ако су испуњени остали услови предвиђени Уредбом. Комисија истиче обавезу Даваоца државне помоћи да, у року од 15 дана од дана доделе, Комисији и Одељењу за контролу државне помоћи у Министарству финансија, достави податке о додељеној државној помоћи по корисницима *de minimis* државне помоћи, као и да на захтев Комисије достави све релевантне податке и документа.

Имајући у виду конкретну управну ствар, Комисија напомиње да је одлучивала на основу података садржаних у Пријави, у вези са којом је, за тачност, веродостојност, истинитост и потпуност података наведених у Општем обрасцу пријаве државне помоћи и пратећој документацији која чини њен саставни део, одговорано Министарство, тј. давалац државне помоћи.

Комисија је, у складу са својим надлежностима, овом приликом само утврдила да ли је предметна државна помоћ у складу са правилима за доделу државне помоћи, у циљу заштите слободне конкуренције на тржишту, али даља контрола трошења јавних средстава и коришћење тих средстава је на даваоцу државне помоћи, који је у обавези да врши надзор да ли корисник државне помоћи троши средства у предвиђеном износу и за намену за коју су му та средства додељена.

У циљу обезбеђивања транспарентности а у складу са чланом 9. став 1. тачка б) Закона, Комисија је одлучила као у ставу **II диспозитива**.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема.

За подношење тужбе плаћа се судска такса у износу од 390 динара прописана Законом о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/94, 53/95, 16/97, 34/01 - др. закон, 9/02, 29/04, 61/05, 116/08 - др. закон 31/09, 101/11, 93/12, 93/14, 106/15 и 95/18).

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Владимир Антонијевић

Доставити:

- Министарству привреде
- Архиви

